

Αθήνα, 3 Νοεμβρίου 2021

Αρ. Πρωτ.: 15

Προς: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειαςα) Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. **Κ. Σκρέκα**e-mail: secmin@ypen.grβ) Υφυπουργό Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος, κ. **Ν. Ταγαρά**e-mail: secdermin.per@ypen.grγ) Γ.Γ. Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος, κ. **Ευθ. Μπακογιάννη**e-mail: gramchora@ypen.gr**Κοιν.: ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ****ΘΕΜΑ: Διακηρύξεις μελετών στο πλαίσιο του Προγράμματος Πολεοδομικών Μεταρρυθμίσεων**

Κύριοι Υπουργοί,

Κύριε Γενικό Γραμματέα,

Πρόσφατα ανακοινώθηκε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το χρηματοδοτούμενο από το Ταμείο Ανάκαμψης Πρόγραμμα Πολεοδομικών Μεταρρυθμίσεων "Κωνσταντίνος Δοξιάδης", συνολικού προϋπολογισμού 401,05 εκατ. €. Στο πρόγραμμα εντάσσονται 229 μελέτες Τοπικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΤΠΣ) και 5 μελέτες Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων (ΕΠΣ).

Στις 12/08/2021 δημοσιεύθηκαν από το ΤΕΕ (που έχει οριστεί ως αναθέτουσα αρχή και φορέας υλοποίησης) οι διακηρύξεις για τα πρώτα 12 ΤΠΣ, που αποτελούν τον πρώτο και πιλοτικό κύκλο αναθέσεων, ενώ τον Σεπτέμβριο προκηρύχθηκαν και τα 5 ΕΠΣ. Στους επόμενους πίνακες παρουσιάζονται οι μελέτες ΤΠΣ και ΕΠΣ, το εκτιμώμενο και το μέσο κόστος τους.

Πίνακας ΤΠΣ

	Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο	Εκτιμώμενο Κόστος (€)	Εμπειρία (έτη) στις κατηγορίες 1 & 2
1	ΤΠΣ ΔΗΜΟΥ ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ	1.856.194,84	20
2	ΤΠΣ ΔΗΜΩΝ ΑΙΓΙΝΑΣ ΚΑΙ ΑΓΚΙΣΤΡΙΟΥ	579.432,67	16
3	ΤΠΣ ΔΗΜΟΥ ΓΡΕΒΕΝΩΝ Ι	1.196.166,52	18
4	ΤΠΣ ΔΗΜΟΥ ΓΡΕΒΕΝΩΝ ΙΙ	1.525.425,63	20
5	ΤΠΣ ΔΗΜΟΥ ΗΛΙΔΑΣ	898.284,55	16
6	ΤΠΣ ΔΗΜΟΥ ΙΘΑΚΗΣ	195.417,73	12
7	ΤΠΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΡΠΑΘΟΥ ΚΑΙ ΗΡΩΙΚΗΣ ΝΗΣΟΥ ΚΑΣΟΥ	989.540,90	16
8	ΤΠΣ ΔΗΜΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ	1.367.929,42	20
9	ΤΠΣ ΔΗΜΟΥ ΜΑΝΔΡΑΣ- ΕΙΔΥΛΛΙΑΣ	911.176,29	18
10	ΤΠΣ ΔΗΜΟΥ ΜΕΓΙΣΤΗΣ	156.784,10	12
11	ΤΠΣ ΔΗΜΩΝ ΠΑΤΜΟΥ, ΛΕΙΨΩΝ, ΛΕΡΟΥ, ΑΓΑΘΟΝΗΣΙΟΥ, ΚΑΛΥΜΝΙΩΝ	1.197.306,31	18
12	ΤΠΣ ΔΗΜΟΥ ΣΥΡΟΥ-ΕΡΜΟΥΠΟΛΗΣ	754.670,43	16
	Σύνολο	11.628.329,39	
	<i>Μέσος όρος</i>	<i>969.027,00</i>	<i>16,8</i>

Πίνακας ΕΠΣ

	Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο	Εκτιμώμενο Κόστος (€)	Εμπειρία (έτη) στις κατηγορίες 1 & 2
1	ΕΠΣ ΔΗΜΟΥ ΜΙΝΩΑ ΠΕΔΙΑΔΑΣ	1.399.469,75	12
2	ΕΠΣ ΔΗΜΟΥ ΜΥΚΟΝΟΥ	654.471,42	12
3	ΕΠΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΗΛΕΙΑΣ (ΔΗΜΟΣ ΠΥΡΓΟΥ, ΔΗΜΟΣ ΗΛΙΔΑΣ, ΔΗΜΟΣ ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ-ΚΥΛΛΗΝΗΣ & ΔΗΜΟΣ ΠΗΝΕΙΟΥ)	1.066.955,00	15
4	ΕΠΣ ΔΗΜΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ & ΔΗΜΟΥ ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ- ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΩΝ	979.645,98	12
5	ΕΠΣ ΔΗΜΟΥ ΘΗΡΑΣ	495.195,16	12
	Σύνολο	4.595.737,31	
	<i>Μέσος όρος</i>	<i>919.147,00</i>	<i>12,6</i>

Οι πρώτοι διαγωνισμοί για την ανάθεση των μελετών ΤΠΣ ολοκληρώθηκαν πρόσφατα και τα αποτελέσματά τους γνωστοποιήθηκαν ευρέως μέσω του τύπου.

Ο αρχικός σχεδιασμός του ΥΠΕΝ για την προκήρυξη μεγάλου αριθμού μελετών φαίνεται πως ανατράπηκε αφενός μεν από τις καθυστερήσεις στις διαδικασίες και αφετέρου από τα αυστηρά χρονοδιαγράμματα που επιβάλλει η χρηματοδότησή τους από το Ταμείο Ανάκαμψης. Συνεπώς, αντί για τις περίπου 1.300 μελέτες ΤΠΣ σε αντίστοιχες δημοτικές ενότητες που αναμενόταν να προκηρυχθούν, οι μελέτες περιορίζονται σε 229, μέσα στις οποίες θα ενταχθούν όλες οι δημοτικές ενότητες. Το γεγονός αυτό, συμπαρασύρει τις προεκτιμώμενες αμοιβές, την απαιτούμενη εμπειρία και τα λοιπά κριτήρια συμμετοχής σε δυσθεώρητα ύψη, και σε συνδυασμό με τα τεθέντα κριτήρια επιλογής, όπως είναι η χρηματοοικονομική επάρκεια, μειώνει τον αριθμό των οικονομικών φορέων που δύνανται να συμμετέχουν στους διαγωνισμούς **δημιουργώντας αποκλεισμούς**. Επιπλέον, η ανάθεση εκπόνησης των μελετών αποκλειστικά με οικονομικά κριτήρια, χωρίς καμία τεχνική αξιολόγηση, δημιουργεί έντονο προβληματισμό **ως προς την ποιότητα των μελετητικών εργασιών**.

Υπό αυτό το πρίσμα, τίθεται εν αμφιβόλω η επιτυχής ολοκλήρωση του χωρικού σχεδιασμού της χώρας, η οποία αποτελεί βασική προϋπόθεση για την οικονομική και βιώσιμη ανάπτυξή της.

Αναλυτικά, **επί των προκηρύξεων των ΤΠΣ**, ο Σύλλογος Ελλήνων Μηχανικών Πολεοδομίας, Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΣΕΜΠΧΠΑ) επισημαίνει τα εξής:

1. Κριτήρια επιλογής

Στην παράγραφο 19.2 "Οικονομική & Χρηματοοικονομική επάρκεια", αναφέρεται, για το σύνολο των προκηρύξεων ότι οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να έχουν μέσο γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων έτους 2017, 2018, 2019 μεγαλύτερο από το 100% του προϋπολογισμού (άνευ ΦΠΑ) του υπό ανάθεση έργου. Λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος της πλειονότητας των μελετητικών γραφείων της χώρας, τις ελάχιστες αντίστοιχες μελέτες που προκηρύχθηκαν την προηγούμενη δεκαετία λόγω της οικονομικής κρίσης και τις μεγάλες εκπτώσεις που προσφέρονταν, **είναι εξαιρετικά δύσκολο να καλυφθεί η προϋπόθεση του κύκλου εργασιών**, δεδομένης της σύνδεσής του με τους πολύ μεγάλους προϋπολογισμούς των ΤΠΣ. Το παραπάνω δεν ισχύει για τους φορείς που συμμετείχαν στις μελέτες κτηματολογίου της προηγούμενης περιόδου, γεγονός που ενισχύει την άποψη του ΣΕΜΠΧΠΑ περί μη υγιούς ανταγωνισμού. Συνεπώς, ο ΣΕΜΠΧΠΑ **προτείνει να αφαιρεθούν ή τουλάχιστον να μειωθούν σημαντικά οι υπερβολικές απαιτήσεις οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας** που ζητούνται στις περισσότερες διακηρύξεις.

Αντίστοιχα στην παράγραφο 19.3 για την "Τεχνική και επαγγελματική Ικανότητα", όπου αναφέρεται η ελάχιστη εμπειρία ανά κατηγορία μελέτης του απαιτούμενου στελεχιακού δυναμικού, η πλειονότητα των προκηρύξεων ζητά εμπειρία από 16-20 έτη (σε ποσοστό 83%). Επίσης, απαιτείται εμπειρία εκπόνησης συγκεκριμένου αριθμού παρόμοιων μελετών (έως και 7 μελέτες). Λαμβάνοντας υπόψη τον περιορισμένο αριθμό σχετικών μελετών που προκηρύχθηκαν τα προηγούμενα χρόνια, **αποκλείεται η συντριπτική πλειονότητα μελετητών από τη διαδικασία των διακηρύξεων**, καθώς είναι πρακτικά αδύνατο να διαθέτουν τόσο μεγάλη εμπειρία χωρίς να καταφύγουν σε δανεισμό εμπειρίας από συναδέλφους.

Γι' αυτό το λόγο, ο ΣΕΜΠΧΠΑ προτείνει, αφενός, **να προσαρμοστεί καταλλήλως η απαιτούμενη γενική και ειδική εμπειρία, με ειδική μέριμνα για τους κατ' εξοχήν επιστημονικά εξειδικευμένους μηχανικούς**, και αφετέρου, **να προβλέπεται** (βλ. παράγραφο 19.3 α και γ όπου περιγράφεται το ελάχιστο απαιτούμενο στελεχιακό δυναμικό) **αντιστοίχιση των βαθμίδων εμπειρίας** ώστε να έχουν πρόσβαση στη συμμετοχή του εκάστοτε μελετητικού σχήματος και μελετητές μικρότερης εμπειρίας. Για παράδειγμα, το χωρίο «Για την κατηγορία μελέτης 01 (Χωροταξικές και Ρυθμιστικές Μελέτες), έναν τουλάχιστον μελετητή 20ετούς εμπειρίας σε Χωροταξικές και Ρυθμιστικές μελέτες» θα μπορούσε **να τροποποιηθεί ως εξής**: «Για την κατηγορία μελέτης 01 (Χωροταξικές και Ρυθμιστικές Μελέτες), έναν τουλάχιστον μελετητή 20ετούς εμπειρίας σε Χωροταξικές και Ρυθμιστικές μελέτες ή δύο τουλάχιστον μελετητές 10ετούς εμπειρίας σε Χωροταξικές και Ρυθμιστικές μελέτες ή έναν τουλάχιστον μελετητή 10ετούς εμπειρίας και δύο τουλάχιστον μελετητές 5ετούς εμπειρίας σε Χωροταξικές και Ρυθμιστικές μελέτες». Επίσης, στην παράγραφο 19.3.β που περιγράφεται η εκπόνηση «παρόμοιων» με την υπό ανάθεση μελετών θεωρούμε ότι πρέπει **να μειωθεί ο αριθμός των απαιτούμενων μελετών για τις Κατηγορίες 1 & 2**. Επιπροσθέτως, η έκδοση σε ΦΕΚ των μελετών ΓΠΣ / ΣΧΟΟΑΠ / ΕΣΧΑΣΕ / ΕΣΧΑΔΑ, ΕΧΣ – ΕΠΣ που έχει εκπονήσει ο εκάστοτε μελετητής, δεν κρίνεται δόκιμο και ορθό από τεχνικής απόψεως να απαιτείται στο πλαίσιο απόδειξης της ζητούμενης εμπειρίας, διότι αφορά σε εργασίες τρίτων (δημόσιων υπηρεσιών, του ΥΠΕΝ, του ΣΤΕ κλπ.) που εκφεύγουν των εργασιών και της αρμοδιότητας του μελετητή.

Ένα ακόμα θέμα που δημιουργεί προβληματισμό είναι η απαίτηση για την απόδειξη συμμόρφωσης, των φορέων που συμμετέχουν, **με τρία διαφορετικά πρότυπα διασφάλισης ποιότητας ΕΛΟΤ EN ISO: 9001:2015, 14001:2015 και 27001:2013**. Ωστόσο, πολλά μελετητικά γραφεία δεν κατέχουν πιστοποιητικά διασφάλισης ποιότητας είτε γιατί δεν χρειάστηκε ποτέ ξανά στο παρελθόν να τα χρησιμοποιήσουν, είτε επειδή το οικονομικό κόστος για την απόκτησή τους είναι μεγάλο. Σε κάθε περίπτωση, το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ολοκλήρωση της διαδικασίας απόκτησης ISO είναι μεγάλο, εμποδίζοντας την αυξημένη συμμετοχή στις διαγωνιστικές διαδικασίες, καθώς ο χρόνος που δίνεται στους μελετητές να συμμετέχουν και να ανταποκριθούν στις προθεσμίες των διακηρύξεων είναι περιορισμένος. Επιπλέον τα ζητούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας δεν αφορούν στο σύνολό τους τις παρεχόμενες μελετητικές υπηρεσίες ούτε συνεισφέρουν επί της ουσίας στην ποιότητα του παραγόμενου έργου. Το μόνο ίσως πιθανά σχετικό να είναι το πιστοποιητικό ΕΛΟΤ EN ISO 9001:2015 που αφορά σε Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας. Αντίθετα, το πρότυπο ISO 14001:2015 είναι σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και αφορά στην περιβαλλοντική συμμόρφωση του φορέα για την παροχή έργου ή εξοπλισμού και η παροχή υπηρεσιών δεν περιλαμβάνεται στις απαιτήσεις του. Το πρότυπο 27001:2013 είναι σύστημα διαχείρισης της ασφάλειας των πληροφοριών και αφορά σε προστασία δεδομένων. Δεν έχει θέση σε διακήρυξη όπου τα δεδομένα και τα παραγόμενα των μελετών είναι δημόσια και προσβάσιμα από όλους. Στο πλαίσιο των παραπάνω, ο ΣΕΜΠΧΠΑ αιτείται **να καταργηθούν οι υπερβολικές απαιτήσεις στα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας**.

Τέλος, δεν τίθενται **περιορισμοί ως προς τον αριθμό των μελετών που μπορεί να αναλάβει και εν τέλει να εκπονήσει ταυτόχρονα το ίδιο μελετητικό σχήμα**, γεγονός που ενδέχεται να επηρεάσει την ποιοτική και έγκαιρη υλοποίηση του χωρικού σχεδιασμού. Ο ΣΕΜΠΧΠΑ **προτείνει να**

χρησιμοποιηθεί η εμπειρία από παρόμοιου τύπου αναθέσεις (π.χ. μελέτες κτηματολογίου) όπου παρόλο που υπήρχε η δυνατότητα εκδήλωσης ενδιαφέροντος, από το ίδιο μελετητικό σχήμα, σε περισσότερους του ενός διαγωνισμούς, υπήρχε παράλληλα και σχετικός περιορισμός ως προς το πλήθος και τη σειρά προτίμησης των μελετών που τελικώς θα ήταν σε θέση να αναλάβει το εν λόγω σχήμα, εφόσον τελικώς προκρίνονταν.

2. Κριτήρια ανάθεσης

Σύμφωνα με το άρθρο 21 των προκηρύξεων, το κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή). Συνεπώς η αξιολόγηση των προσφορών και οι αναθέσεις γίνονται αποκλειστικά με οικονομικά κριτήρια, **χωρίς καμία τεχνική αξιολόγηση**, η οποία, αν γινόταν, θα λάμβανε υπόψη και κριτήρια ποιότητας. Το γεγονός αυτό, όπως έχει ήδη διαπιστωθεί, οδηγεί τους υποψήφιους αναδόχους σε πολύ μεγάλες εκπτώσεις (που σύμφωνα με δημοσιεύματα φτάνουν το 77% ή ακόμα και το 90%), **με αμφίβολα αποτελέσματα ως προς την ποιότητα των παραγόμενων μελετών**, που είναι εν τέλει το ζητούμενο για την επιτυχή ολοκλήρωση του χωρικού σχεδιασμού της χώρας. Σημειώνεται ότι το σύνολο των πρόσφατων μελετών για την αξιολόγηση και αναθεώρηση των Ειδικών Χωροταξικών Πλαισίων, οι οποίες βρίσκονται ακόμη σε φάση εκπόνησης (Ορυκτών Πρώτων Υλών, Τουρισμού, Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας) καθώς και παλαιότερες παρόμοιου τύπου χωρικές μελέτες, βασιζόνταν σε αναθέσεις με βάση την βέλτιστη σχέση μεταξύ ποιότητας-τιμής. Στο πλαίσιο αυτό **προτείνεται** οι προσφορές που θα συγκεντρωθούν στο πλαίσιο των προκηρύξεων επερχόμενων μελετών ΤΠΣ να αξιολογηθούν με βάση τη βέλτιστη σχέση μεταξύ ποιότητας-τιμής και επιπρόσθετα, αναφορικά με τις τρέχουσες -σε στάδιο αξιολόγησης- προσφορές να εφαρμοστούν στο έπακρον -με εξειδικευμένη νομική και τεχνική υποστήριξη- οι διατάξεις του Ν.4412/2016 που περιέχουν ορισμένες -περιορισμένης έκτασης και βαθμού- διασφαλίσεις.

3. Έκταση περιοχής ΤΠΣ

Το σύνολο των προκηρύξεων αφορά σε εκπόνηση ΤΠΣ στο σύνολο της έκτασης των δήμων και σε ορισμένες περιπτώσεις σε πάνω από έναν δήμους (Αίγινα & Αγκίστρι, Κάρπαθος & Κάσος, Πάτμος-Λειψοί - Λέρος - Αγαθονήσι - Κάλυμνος)¹. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα εκτεταμένες χωρικές ενότητες, αναλογική αύξηση του κόστους των μελετών (από τις πρώτες 12 προκηρύξεις των ΤΠΣ προκύπτει πως ο μέσος όρος του προϋπολογισμού τους είναι 969 χιλ. €) και κατά συνέπεια μεγάλες απαιτήσεις σε εμπειρία του στελεχιακού δυναμικού. Ειδικότερα, στις κατηγορίες μελετών 1 & 2 (Χωροταξικές-Ρυθμιστικές & Πολεοδομικές - Ρυμοτομικές), που αποτελούν τις βασικές κατηγορίες στην εκπόνηση χωρικών σχεδίων, ο μέσος όρος της ζητούμενης εμπειρίας είναι τα 16,8 έτη, που αντιστοιχεί σε τάξη πτυχίων τουλάχιστον Γ. Δεδομένου πως η πλειονότητα του μελετητικού δυναμικού κατέχει πτυχία Α και Β τάξης, **είναι προφανές πως οι αναθέσεις απευθύνονται αποκλειστικά στα ελάχιστα μεγάλα μελετητικά γραφεία και συμπράξεις που πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής**. Τα μικρά μελετητικά γραφεία (τα οποία μπορεί να έχουν μελετητές Β ή Γ τάξης), οι αυτοαπασχολούμενοι και οι νέοι μελετητές (Α τάξης) αποκλείονται από τις διαδικασίες ή καλούνται να συμπράξουν με τα μεγάλα γραφεία πολλές φορές έναντι εξαιρετικά μειωμένων απολαβών. Οι υπερβολικές απαιτήσεις των διακηρύξεων οδηγούν σε **μειωμένο ανταγωνισμό και περιθωριοποίηση του μεγαλύτερου μέρους** του μελετητικού δυναμικού της χώρας.

Επί των προκηρύξεων των ΕΠΣ ο ΣΕΜΠΧΠΑ επισημαίνει τα εξής:

Ως θετικό καταγράφεται το γεγονός πως στις διακηρύξεις των ΕΠΣ, σε αντίθεση με τους διαγωνισμούς ανάθεσης των ΤΠΣ, ως κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης τίθεται η "πλέον

¹ Σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 2 του Ν.4759/2020 (ΦΕΚ 245/Α), τα ΤΠΣ καλύπτουν την έκταση **μιας ή περισσότερων** δημοτικών ενοτήτων ενός δήμου ενώ υπάρχει και η δυνατότητα να εντάσσονται σε αυτά και όμορες δημοτικές ενότητες.

συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά" **βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας - τιμής**. Συνεπώς, για τα ΕΠΣ η επιλογή αναδόχου θα γίνει στη βάση τεχνικής και οικονομικής αξιολόγησης.

Ωστόσο, **εντοπίζονται ανάλογα προβλήματα με αυτά που αναφέρθηκαν για τις διακηρύξεις των ΤΠΣ** και αποκλείουν τα περισσότερα μελετητικά σχήματα από τη συμμετοχή τους στις διαγωνιστικές διαδικασίες (ως προς την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, την απαίτηση για κατοχή προτύπων διασφάλισης ποιότητας ISO κλπ.). Επιπλέον η ζητούμενη τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, για παράδειγμα στο ΕΠΣ Δήμου Μινώα Πεδιάδας, είναι εξαιρετικά εξειδικευμένη, ως προς τις ειδικότητες, την εκπόνηση μελετών πολύ συγκεκριμένων αντικειμένων, κλπ., γεγονός που δημιουργεί αποκλεισμούς για τη μεγαλύτερη μερίδα των μελετητικών σχημάτων.

Επιπλέον, σε ότι αφορά στα ζητούμενα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, σε ορισμένες περιπτώσεις προκηρύξεων ΕΠΣ (π.χ. Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου Θήρας), σύμφωνα με τη διακήρυξη, οι οικονομικοί φορείς «οφείλουν να συμμορφώνονται» με τέσσερα διαφορετικά πρότυπα (επιπλέον των αναφερόμενων παραπάνω και του ISO 22301:2012) και μάλιστα αυτά πρέπει **να ισχύουν «κατά το χρόνο δημοσίευσης της διακήρυξης»**. Δηλαδή ακόμα και εάν ένας δυνητικά συμμετέχων στον διαγωνισμό έχει ήδη ξεκινήσει διαδικασίες απόκτησης των εν λόγω προτύπων, **δεν του δίνεται καν η δυνατότητα συμμετοχής** του εφόσον ολοκληρώσει τις σχετικές διαδικασίες μέχρι την προθεσμία υποβολής της προσφοράς.

Τέλος, για τις μελέτες τόσο των ΤΠΣ όσο και των ΕΠΣ, είναι απαραίτητο να διευκρινιστεί **τι θα ισχύσει με τις διαδικασίες επίβλεψης**. Ειδικότερα, όσον αφορά στην επίβλεψη και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ.4 & 5 της απόφασης υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΝΕΠ/69553/2588 (ΦΕΚ 3527/Β/2021), οι Επιτροπές ανατίθενται από το ΤΕΕ και συγκροτούνται με ευθύνη του. Παραμένει ωστόσο ασαφές με ποια κριτήρια θα ορίσει το ΤΕΕ τους εκπροσώπους του και αν η διαδικασία που θα ακολουθηθεί θα έχει αδιάβλητο χαρακτήρα ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα αθέμιτου ανταγωνισμού (ο κριτής να είναι και κρινόμενος).

Επιπλέον θα πρέπει να διευκρινιστεί **πώς θα διευθετηθούν οι χωρικές επικαλύψεις των ΤΠΣ και ΕΠΣ** σε περίπτωση που εκπονούνται ταυτόχρονα στις ίδιες χωρικές ενότητες. Για παράδειγμα, η Δημοτική Ενότητα Αμαλιάδος του Δήμου Ήλιδας περιλαμβάνεται ταυτόχρονα τόσο στο ΕΠΣ της Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας όσο και στο ΤΠΣ του Δήμου Ήλιδας. Στην περίπτωση αυτή το ΕΠΣ εξειδικεύει και αντικαθιστά ένα ΤΠΣ που χρονικά θα είναι μεταγενέστερο. Προκύπτει λοιπόν εύλογα το ερώτημα, για ποιο λόγο να περιλαμβάνεται η Δ.Ε Αμαλιάδος στο ΤΠΣ του Δήμου Ήλιδας.

Όλα τα παραπάνω συνηγορούν στο ότι η πολυδιαφημιζόμενη πολεοδομική ανασυγκρότηση της χώρας, που αποτελεί ένα εγχείρημα πολλαπλάσιας κλίμακας, συγκριτικά με την Επιχείρηση Πολεοδομικής Ανασυγκρότησης της δεκαετίας του '80, **απαιτεί άμεσα ευρείες διαδικασίες συντονισμού και εμπλοκή των πλέον αρμόδιων επιστημονικών και επαγγελματικών φορέων και οργανώσεων στο σχεδιασμό της**, προκειμένου να εκλείψουν -οι διαπιστωμένες πλέον- αστοχίες των διαδικασιών ανάθεσης-εκπόνησης. Για τον ΣΕΜΠΧΠΑ είναι εξαιρετικά κρίσιμο να μην οδηγηθούμε το 2025 (οπότε και εκπνέουν οι αυστηρές προθεσμίες του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανασυγκρότησης) σε ένα πρωτοφανές αδιέξοδο για την επιστήμη της πολεοδομίας και χωροταξίας στη χώρα, καθώς η μη έγκαιρη αντιμετώπιση των τεχνικών και επιστημονικών ζητημάτων που επισημαίνονται στο παρόν, έχει άμεση σύνδεση με την επιτυχημένη και έγκαιρη ολοκλήρωση του εγχειρήματος.

Σημειώνεται επίσης ότι, σε αντίθεση με την ΕΠΑ, χρόνο κατά τον οποίο οι επιστήμονες πολεοδόμοι χωροτάκτες ήταν εξαιρετικά λίγοι στον αριθμό, και οι λοιπές ειδικότητες μηχανικών εκπαιδεύτηκαν επί της ουσίας στο αντικείμενο προκειμένου να εισφέρουν στην όλη προσπάθεια, σήμερα το τοπίο

είναι εντελώς διαφοροποιημένο, καθώς υπάρχουν δύο πολυτεχνικά τμήματα από τα οποία έχουν αποφοιτήσει -ήδη από το 1995- πληθώρα μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Ανάπτυξης που είναι σε αναμονή μιας αντίστοιχης ευκαιρίας. Οι πρώτες διακηρύξεις, δε λαμβάνουν υπόψη σε σημαντικό βαθμό τις εξελίξεις που έχει γνωρίσει η χώρα σε επιστημονικό, επαγγελματικό και τεχνικό επίπεδο, με αποτέλεσμα να συμβάλλουν και με αυτόν τον τρόπο στην έμμεση ενίσχυση του φαινομένου brain-drain, καθώς η ειδικότητα είναι περιζήτητη σε αγορές του εξωτερικού.

Κατόπιν των ανωτέρω, ο ΣΕΜΠΧΠΑ αιτείται την **επανεξέταση της διαδικασίας αναθέσεων και των απαιτήσεων των διακηρύξεων**, τόσο των ΤΠΣ όσο και των ΕΠΣ. Είναι αναγκαίο να αντικατασταθούν οι εκδοθείσες διακηρύξεις με νέες, που θα λαμβάνουν υπόψη τα ανωτέρω, όπως και αυτές που θα δημοσιευτούν στο μέλλον, ώστε **να επιτρέπουν τον υγιή ανταγωνισμό και να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των μικρομεσαίων γραφείων, των αυτοαπασχολούμενων και των νέων μελετητών**, και ταυτόχρονα να οδηγήσουν στην **παραγωγή ποιοτικών μελετών** που θα επιλύουν τις χωρικές παθογένειες και θα απαντούν αποτελεσματικά στις σύγχρονες χωρικές προκλήσεις.

Ο ΣΕΜΠΧΠΑ, επιθυμώντας να συμβάλλει στην επιτυχή υλοποίηση του προγράμματος πολεοδομικών μεταρρυθμίσεων, που αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την ολοκλήρωση του χωρικού σχεδιασμού, παραμένει στη διάθεση του ΥΠΕΝ στην κατεύθυνση αναθεώρησης των διακηρύξεων του παρόντος προγράμματος πολεοδομικών μεταρρυθμίσεων.

Με εκτίμηση,

Εκ μέρους του Δ.Σ.,

Η Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Αιμιλία Αλεξανδροπούλου

Νικόλαος Κουκούλας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

1. Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας

α) Πρόεδρο, κ. Γ. Στασινό και μέλη Διοικούσας Επιτροπής

email: president@central.tee.gr, gramproedrou@central.tee.gr, gramde@central.tee.gr

β) Επιστημονική Επιτροπή Ειδικότητας Μηχανικών Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Ανάπτυξης,

email: tee@central.tee.gr

2. Σύλλογος Μελετητών Ελλάδος

email: sme@tee.gr

3. Σύλλογος Μελετητών Δημοσίων Έργων Κεντρικής Μακεδονίας

email: info@smedekem.gr

4. Σύνδεσμος Ελληνικών Εταιριών – Γραφείων Μελετών

email: segm@segm.gr